

	ชื่อเอกสาร: การประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชน	เลขที่เอกสาร: HRIA SD 001-2567
วันที่: 21 มกราคม 2568		หน้า : 1 / 23

หลักการทั่วไป
ด้านสิทธิมนุษยชนและการปฏิบัติตามแรงงาน
เครือเจริญโภคภัณฑ์
2. การประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชน
(Assessment Impact)

ผู้อนุมัติ:.....

(ดร. วีระพล ถนอมศักดิ์ยุทธ)

รองประธานคณะผู้บริหาร

หน่วยงานเครือเจริญโภคภัณฑ์จำกัด

	ชื่อเอกสาร: การประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชน	เลขที่เอกสาร: HRIA SD 001-2567
วันที่: 21 มกราคม 2568		หน้า : 2 / 23

บันทึกการเปลี่ยนแปลง

ฉบับที่	วันที่	การเปลี่ยนแปลง
	30 กันยายน 2561	ร่างฉบับ 1
	5 ตุลาคม 2565	ปรับเนื้อหา ในภาคผนวก
	22 กุมภาพันธ์ 2565	ปรับเนื้อหา ในภาคผนวก เรื่อง แรงงานบังคับ
	31 มกราคม 2567	Update เนื้อหา ภาคผนวก C. CPG Human rights issues 2024
	31 มกราคม 2568	เพิ่มเนื้อหา มาตรการบูรณาการ

	ชื่อเอกสาร: การประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชน	เลขที่เอกสาร: HRIA SD 001-2567
วันที่: 21 มกราคม 2568		หน้า : 3 / 23

สารบัญ

การประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนฯ (Assessment Impact)

1. สิ่งควรทราบเบื้องต้น
2. ประโยชน์เชิงกลยุทธ์ของการประเมินผลกระทบทางด้านสิทธิมนุษยชน
3. กลุ่มบุคลากรหรือหน่วยงานภายในที่มีหน้าที่หลักที่ต้องเข้ามามีส่วนร่วม
4. วิธีการที่ใช้การระบุประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนโดยเบื้องต้น ดังนี้
5. วิธีที่แนะนำในการระบุและประเมินผลกระทบทางด้านสิทธิมนุษยชน
6. สิ่งที่เราคาดหวังที่จะเป็นผลลัพธ์จากขั้นตอนนี้ คือ
7. การบ่งชี้ประเด็นสามารถนำข้อมูลจากการทำ Stakeholder engagementมาใช้ได้
8. การประเมิน การจัดลำดับความสำคัญ ของประเด็นด้านสิทธิมนุษยชน
9. การจัดลำดับความสำคัญ
10. จุดสำคัญ การประเมินเชิงลึกของผลกระทบตลอดทั่วทั้งองค์กรธุรกิจ
11. มุ่งไปที่ประเทศที่มีความเสี่ยงประเทศใดประเทศหนึ่ง
12. ขั้นตอนแนะนำในการจัดให้มีการบ่งชี้และประเมินประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนในธุรกิจ (สำหรับหน่วยงาน) โดยรูปแบบการประชุมเชิงปฏิบัติการ
13. มาตรการสำหรับการบูรณาการ shop list
14. ภาคผนวก
 - a) ตัวอย่าง Rights Holders : ผู้ทรงสิทธิ / ผู้ที่ได้รับผลกระทบ / ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ได้รับผลกระทบ
 - b) 35 Relevant rights
 - c) CPG Human rights issues (2024)
 - d) Example of Salient issues and sector

	ชื่อเอกสาร: การประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชน	เลขที่เอกสาร: HRIA SD 001-2567
วันที่: 21 มกราคม 2568		หน้า : 4 / 23

1. สิ่งควรทราบเบื้องต้น

- การประเมินความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนมุ่งเน้นไปที่ความเสี่ยงต่อผู้คน ไม่ได้เน้นไปที่ธุรกิจ จึงไม่ใช้การประเมินความเสี่ยงทางธุรกิจ แต่ควรนำผลการประเมินไปพิจารณาและแก้ไขปรับปรุงเพื่อลดความเสี่ยงทางธุรกิจโดยวิธีที่เหมาะสม
- กระบวนการมีขั้นตอนคล้ายกับกระบวนการประเมินความเสี่ยงทางธุรกิจ กล่าวคือ ต้องมีการชี้บ่ง และ จัดลำดับความสำคัญ
- การประเมินทางด้านสิทธิมนุษยชน ควรได้รับการทบทวนเป็นระยะๆ อย่างน้อยคือในรอบ 3 ปี หรือตามเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ด้านความยั่งยืนทางด้านสิทธิมนุษยชน 2030 ของเครือข่าย
 - การชี้บ่งและการลำดับความสำคัญมีความจำเพาะ
 - การชี้บ่ง มีแนวทางการพิจารณา การเกิดผลกระทบทั้งที่เกิดขึ้นแล้วและมีโอกาสที่จะเกิด ทั้งทางตรงและทางอ้อม การเกิดผลกระทบนั้นมาจากสินค้า/บริการ ,กระบวนการ ,กิจกรรมต่างๆ ฯลฯ จากธุรกิจ
 - การชี้บ่ง ต้องมองให้ครอบคลุมตลอดห่วงโซ่อุปทาน เช่น ตั้งแต่การได้มาซึ่งทรัพยากรในการผลิต จนถึงมือลูกค้า
 - การประเมินในช่วงแรกสามารถดำเนินการให้ครอบคลุมห่วงโซ่อุปทาน และควรขยายให้ครอบคลุมทุกความสัมพันธ์ทางธุรกิจ เช่น Business partner ,Joint venture เป็นต้น
 - เกณฑ์ การจัดลำดับความสำคัญจะอยู่บนพื้นฐานของ
 - Severity /Impact / ผลกระทบ โดยต้องพิจารณาจาก 3 มุมมอง คือ ระดับความรุนแรง Scale, ขนาดของผู้ได้รับผลกระทบ Scope, ความสามารถในการฟื้นคืนกลับสู่สภาพเดิมหลังเกิดผลกระทบ Remediability
 - Occurrence / Possibility / Likelihood โอกาสที่จะเกิดผลกระทบ หรือ ความถี่ที่จะเกิดผลกระทบนั้นๆ

2. ประโยชน์เชิงกลยุทธ์ของการประเมินผลกระทบทางด้านสิทธิมนุษยชน

เพื่อให้นโยบายทางด้านสิทธิมนุษยชน สะท้อนความมุ่งมั่นของบริษัทได้ชัดเจนขึ้น และมีความเป็นจริงมากขึ้น การแสดงประเด็นที่สำคัญทางด้านสิทธิมนุษยชนของหน่วยงานที่มีความจำเพาะกับธุรกิจทำให้ Policy เป็นความมุ่งมั่นอย่างแท้จริง ตัวอย่างเช่น การที่องค์กรเอกชนที่ดำเนินการเกี่ยวกับ ICT ได้ระบุใน Policy ว่าให้ความสำคัญกับเรื่องความเป็นส่วนตัว และข้อมูลที่มีชั้นความลับของผู้ใช้งาน เป็นต้น

	ชื่อเอกสาร: การประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชน	เลขที่เอกสาร: HRIA SD 001-2567
วันที่: 21 มกราคม 2568		หน้า : 5 / 23

3. กลุ่มบุคลากรหรือหน่วยงานภายในที่มีหน้าที่หลัก ที่ต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการ ขั้นตอนนี้ มีดังนี้

- หน่วยงานทางด้าน CSR/Sustainability สามารถที่จะนำความเชี่ยวชาญทางด้านสิทธิมนุษยชนและพันธกรณีความยั่งยืนที่กว้างขึ้น มาใช้ในกระบวนการประเมินผลกระทบได้
- หน่วยงานจัดการความเสี่ยง (Risk management) สามารถใช้ความเชี่ยวชาญในการประเมินผลกระทบ และสามารถเป็นตัวกลางในการบูรณาการเรื่องสิทธิมนุษยชนเข้าสู่การจัดการความเสี่ยงทางธุรกิจ
- หน่วยงานทางด้านชุมชนสัมพันธ์ (Community relations) เป็นหน่วยงานที่มีปฏิสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้เสียภายนอกเมื่อการประเมินผลกระทบนั้นต้องการกับการปรึกษาหารือกับเพื่อนบ้านและชุมชน
- Business operations เพราะทีมนี้จะช่วยให้มั่นใจได้ว่า จะมีการดำเนินการตาม ได้รับการยอมรับ และการนำไปปฏิบัติสอดคล้องกับนโยบาย
- Legal, Internal audit, Compliance เพราะมีความรู้ถึงความเสี่ยงต่างๆที่ขึ้นอยู่กับภาระผูกพันทางกฎหมายของบริษัท สามารถนำเข้าสู่กระบวนการประเมินผลกระทบได้
- Specific functions/operations ที่มีความเกี่ยวเนื่องในเรื่องประเด็นทางด้านสิทธิมนุษยชน ตัวอย่างเช่น ฝ่ายรักษาความปลอดภัย จัดซื้อ จัดจ้าง ฝ่ายทรัพยากรบุคคล ฝ่ายขาย ที่ต้องเข้ามาช่วยในการประเมินและจัดลำดับผลกระทบ
- Government /public affairs เพราะทีมดังกล่าวจะสามารถให้มุมมองเชิงลึกในถึงความเสี่ยงที่จะอาจจะยกระดับขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของการบังคับใช้กฎหมาย

ขั้นตอนแรกของการการประเมินผลกระทบทางด้านสิทธิมนุษยชน คือ การประเมินว่ากิจกรรมของ บริษัท และความสัมพันธ์ทางธุรกิจต่างๆที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อสิทธิมนุษยชนได้ และอย่างไร ซึ่งเกี่ยวข้องกับการพิจารณาผลกระทบเชิงลบที่เป็นไปได้ของกิจกรรมในปัจจุบันและที่วางแผนไว้ รวมถึงความสัมพันธ์ทางธุรกิจทั้งต่อบุคคล หรือต่อชุมชน แล้วค่อยจึงจัดลำดับความสำคัญของการดำเนินการเพื่อลดความเสี่ยงดังกล่าว การประเมินผลกระทบทางด้านสิทธิมนุษยชนเป็นขั้นตอนที่สำคัญ ซึ่งในแง่กลยุทธ์ภายในแล้ว ขั้นตอนนี้สามารถสร้างให้เกิดความตระหนัก และ จัดการความเสี่ยงในเรื่องสิทธิมนุษยชนเกิดขึ้นได้ในองค์กร

	ชื่อเอกสาร: การประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชน	เลขที่เอกสาร: HRIA SD 001-2567
วันที่: 21 มกราคม 2568		หน้า : 6 / 23

4. การระบุผลกระทบทางด้านสิทธิมนุษยชน

การระบุผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชนสามารถเกิดขึ้นได้หลายวิธี เป็นปกติที่จะเริ่มต้นด้วยการค้นคว้าข้อมูลเบื้องต้น โดยเน้นไปที่การระบุความเสี่ยงของผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชนที่เกิดในประเทศและ/หรือภาคส่วนของอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของบริษัท นอกจากนี้แหล่งข้อมูลที่เปิดเผยต่อสาธารณะแล้ว รายงานภายในบริษัทยังอาจให้ข้อมูลเชิงลึกที่มีประโยชน์ เช่น รายงานผลเกี่ยวกับการจ้างเบาะแสและกลไกการรับเรื่องร้องเรียน การประเมินตนเองโดยซัพพลายเออร์หรือหน่วยธุรกิจ รายงานการจัดการโดยฟังก์ชันที่เกี่ยวข้อง (เช่น ทรัพยากรบุคคล การปฏิบัติตาม CSR/ความยั่งยืน) ตลอดจนรายงานของสภาแรงงานและหน่วยงานตัวแทนแรงงานอื่นๆ สำหรับเครือข่ายภาคีภาคีที่มีความหลากหลายในธุรกิจ และภูมิภาคที่มีการดำเนินการ การระบุความเสี่ยงและผลกระทบทางด้านสิทธิมนุษยชน สามารถอ้างอิงจาก **C. CPG Human rights issues (2024)** ในภาคผนวกได้เลย ข้อมูลชุดดังกล่าวได้ผ่านการวิเคราะห์และปรับปรุงให้สามารถนำมาใช้กับธุรกิจของเครือข่ายได้เป็นอย่างดี

5. วิธีการใช้ในการระบุประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนโดยเบื้องต้น ดังนี้

- ขอบเขตในการระบุประเด็นสามารถดูได้จาก ข้อ ที่ 1 เช่น ต้องพิจารณาตลอดห่วงโซ่คุณค่า พิจารณาให้ครอบคลุมสินค้าบริการ ฯลฯ และความสัมพันธ์ทางธุรกิจ
- ระบุจากการประเทศที่หน่วยงานมีการดำเนินการ และมีความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนมากที่สุดและระบุได้ว่ามีประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนเรื่องใด
- ระบุประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนที่มีความจำเพาะ การระบุสิทธิมนุษยชนบางประเด็นที่พบว่าเป็นประเด็นใดที่มีความเสี่ยงมากที่สุด ในอุตสาหกรรมนั้นๆ หรือภาคส่วนหรือบริบทของประเทศนั้นๆ
- ระบุจากลักษณะงานที่มีความจำเพาะ : ลักษณะจำเพาะงานในบริษัทที่พนักงานบางคนเผชิญหรือมีความรับผิดชอบเป็นประจำ ซึ่งมีผลกระทบและความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนอยู่ เช่น งานการรักษาความปลอดภัยหรือการขาย เป็นต้น

	ชื่อเอกสาร: การประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชน	เลขที่เอกสาร: HRIA SD 001-2567
วันที่: 21 มกราคม 2568		หน้า : 7 / 23

6. วิธีที่แนะนำในการระบุและประเมินผลกระทบทางด้านสิทธิมนุษยชน

- การจัดให้มีการระดมทีมในลักษณะ Work shop เป็นแนวทางหนึ่งที่ใช้กันหลายหน่วยงาน ซึ่งจะเป็นการระดมความคิดเพื่อป้องกันและประเมินการประเมินความเสี่ยงเป็นกลุ่มต่างๆ โดยให้กลุ่มผู้จัดการ ผู้บริหาร และพนักงานจากส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนของธุรกิจรวมตัวกัน โดยจัดให้มีการฟังความเห็นข้ามสายงานระหว่างกัน โดยต้องมีวิทยากรผู้เชี่ยวชาญในการคิดหาวิธีช่วยให้ผู้เข้าร่วมการระดมความเห็นสามารถค้นหาประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เคยเกิดขึ้นในอดีต หรืออาจจะเกิดขึ้นในอนาคต รวมทั้งผลกระทบที่เกิดขึ้นควบคู่ไปด้วย โดยทั่วไปกระบวนการนี้ทำให้ประเด็นทางด้านสิทธิมนุษยชนมีความชัดเจนมากขึ้น และยังสามารถกระตุ้นความตระหนักและความรับผิดชอบของธุรกิจต่อเรื่องดังกล่าวได้ การจัดในลักษณะแบบนี้เป็นการเปิดให้อภิปรายในเรื่องของผลกระทบที่สัมพันธ์กันกับประเด็น การดำเนินการลักษณะนี้จะกระตุ้นให้เกิดการค้นหาข้อมูลเชิงลึก และเกิดการตรวจสอบตามมาอย่างเป็นระบบ

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการประเมินความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนนั้นเน้นที่ความเสี่ยงต่อผู้คน กระบวนการประเมินจึงต้องคำนึงถึงมุมมองของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่จะได้รับผลกระทบอย่างเหมาะสม ซึ่งหลักเกณฑ์ดังกล่าวเรียกว่า “ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่อาจได้รับผลกระทบ” หรือตัวแทนที่ถูกต้องตามกฎหมายของบุคคลเหล่านี้ สหภาพแรงงานเป็นแหล่งข้อมูลหลักอย่างชัดเจนเกี่ยวกับผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชนของสมาชิก การปรึกษาหารือกับผู้นำของชุมชนท้องถิ่นอาจเป็นวิธีที่เหมาะสมในการทำความเข้าใจผลกระทบที่มีต่อสมาชิกกลุ่มที่กว้างขึ้น แม้ว่าบริษัทต่างๆ จะต้องใส่ใจว่าเมื่อใดผู้นำในท้องถิ่นอาจไม่สะท้อนมุมมองที่หลากหลายในชุมชนก็ตาม (สิ่งที่ต้องใส่ใจในการดำเนินการมีส่วนร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีความหมายนั้นมีการกล่าวถึงในรายละเอียดเพิ่มเติมในบทการสานสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้เสีย) แม้ว่าในตอนแรกอาจไม่สามารถปรึกษาหารือโดยตรงกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ได้รับผลกระทบได้เสมอไป แต่กระบวนการประเมินผลกระทบของบริษัทอาจต้องพัฒนาไปตามกาลเวลาเพื่อให้สามารถโต้ตอบกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรงได้มากขึ้น หากไม่สามารถปรึกษาหารือได้ (เช่น เนื่องจากมีบุคคลที่อาจได้รับผลกระทบจำนวนมาก) หรือมีความเสี่ยงต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ได้รับผลกระทบเอง บริษัทจะต้องหาวิธีอื่นในการเคารพลสิทธิมนุษยชน: ขั้นตอนปฏิบัติ3 การประเมินผลกระทบ"จากการตอบสนองเป็นเชิงรุก" 3 การประชุมเชิงปฏิบัติการการประเมินผลกระทบแบบทีมวิธีการหนึ่งในการประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนคือ การระดมความคิดที่อำนวยความสะดวกซึ่งจำลองจากกระบวนการประเมินความเสี่ยงแบบทีมแบบดั้งเดิม กลุ่มผู้จัดการและพนักงานจากส่วนที่เกี่ยวข้องของธุรกิจจะมา

	ชื่อเอกสาร: การประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชน	เลขที่เอกสาร: HRIA SD 001-2567
วันที่: 21 มกราคม 2568		หน้า : 8 / 23

รวมตัวกัน มักจะอยู่ในสภาพแวดล้อมข้ามสายงาน และได้รับการสนับสนุนจากวิทยากรผู้เชี่ยวชาญเพื่อคิดหาวิธีที่บริษัทสามารถมีส่วนร่วมในผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนในปัจจุบันหรือในอนาคต กระบวนการนี้มักจะเน้นถึงปัญหาที่อาจเกิดขึ้นซึ่งไม่เช่นนั้นจะยังไม่สามารถระบุได้ และสนับสนุนการหารือเกี่ยวกับความรุนแรงของผลกระทบ แม้ว่าโดยทั่วไปจะต้องมีข้อมูลเพิ่มเติมและการตรวจยืนยันก็ตาม

7. สิ่งที่เราคาดหวังที่จะเป็นผลลัพธ์จากขั้นตอนนี้ คือ

- ใครคือคนที่ได้รับหรืออาจจะได้รับผลกระทบซึ่งมักจะถูกเรียกว่า ผู้ทรงสิทธิ (Rights holder)
- ผลกระทบนั้นคืออะไร และกระทบอย่างไร เป็นการกระทบทางตรงหรือทางอ้อม
- ใครหรือหน่วยงานไหน ที่สัมผัสเรื่องนี้ หรือเป็นต้นเหตุของเรื่องของผลกระทบนี้ (เพื่อการแก้ไขเชิงระบบที่ตรงจุด ไม่ได้เป็นการหาคนผิด)
- มุมมองในการค้นหาจะต้องให้ครอบคลุม กิจกรรม สินค้า บริการ ความสัมพันธ์ทางธุรกิจ การตัดสินใจที่สำคัญ เป็นต้น

8. การขึงประเด็นสามารถนำข้อมูลจากการทำ STAKEHOLDER ENGAGEMENT มาใช้เริ่มต้นได้

การขึงประเด็นและการประเมินทางด้านสิทธิมนุษยชนจะเน้นไปที่คน คน กลุ่มคน ตัวแทน คือ แหล่งข้อมูลสำคัญ การเข้าถึง "ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่อาจได้รับผลกระทบ ผู้ทรงสิทธิ (Rights holders) " - หรือตัวแทนที่ถูกต้องตามกฎหมาย จะเป็นแหล่งที่ดีในการค้นหาประเด็นทางด้านสิทธิมนุษยชน

- สหภาพแรงงานเป็นแหล่งข้อมูลหลักเกี่ยวกับผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชนของสมาชิก
- การปรึกษาหารือกับผู้นำของชุมชนในท้องถิ่นอาจเป็นวิธีที่เหมาะสมในการทำความเข้าใจผลกระทบ ซึ่งสิ่งเหล่านี้สามารถมองหาได้ จากการทำ Stakeholder engagement
- บ่อยครั้งหน่วยงานสามารถตั้งต้นจาก กลุ่มผู้ที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบทางด้านสิทธิมนุษยชน จากในองค์กรออกสู่ภายนอกองค์กร ตัวอย่างเช่น พนักงาน คนงานรายวัน คนงานรายเดือน ลูกจ้างชั่วคราว Supplier ลูกค้า ชุมชนรอบหน่วยงาน กลุ่มเปราะบางที่มีความเกี่ยวข้องกับหน่วยงานโดยตรง นี่เป็นตัวอย่างที่สามารถใช้ในการเริ่มต้นได้ ในการดำเนินการ

	ชื่อเอกสาร: การประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชน	เลขที่เอกสาร: HRIA SD 001-2567
วันที่: 21 มกราคม 2568		หน้า : 9 / 23

HRDD และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจะทำให้เห็น Rights Holder มากขึ้น และอยู่ในระดับที่ลึกและซับซ้อนยิ่งขึ้น

9. การจัดลำดับความสำคัญ

ขั้นตอนต่อมา คือ จัดลำดับความสำคัญ โดยมีมุมมองที่ผลกระทบที่เกิดขึ้น และโอกาสที่จะเกิด การประเมินผลกระทบทางด้านสิทธิมนุษยชนไม่ใช้การประเมินความเสี่ยงทางด้านธุรกิจ เพราะ ไม่ได้มุ่งเน้นที่ธุรกิจ แต่มุ่งเน้นที่คน หลักการชี้แนะ ที่ 24 ได้ระบุไว้เช่นนั้น จุดที่ควรให้ความสำคัญเพื่อให้สอดคล้องกับการหลักการชี้แนะ (UNGPs) มีดังนี้

- ความรุนแรงของผลกระทบนั้นไม่ได้หมายถึงผลกระทบที่จะเกิดกับธุรกิจ แต่หมายถึงผลกระทบที่จะเกิดกับคนที่ได้รับผลกระทบจากประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนนั้น
- ให้ความสำคัญของผลกระทบ มากกว่า โอกาสที่จะเกิด ถึงแม้ผลกระทบนั้นจะมีโอกาสเกิดน้อย แต่ถ้าประเด็นทางด้านสิทธิมนุษยชนนั้นมีความรุนแรงสูง เช่น ผลกระทบนั้นทำให้เกิดอันตรายต่อชีวิต ก็ต้องได้รับการพิจารณาแก้ไขป้องกันและเยียวยา ก่อน
- โดยหลักการชี้แนะฯ ได้ให้ใช้เกณฑ์สำหรับผลกระทบมีวิธีพิจารณาแตกต่างจากการประเมินความเสี่ยง และมีมุมมอง 3 มุมมองในการพิจารณา ดังตารางข้างล่างนี้

มุมมอง	คำจำกัดความ	ตัวอย่างเชิงเปรียบเทียบ	
		มีความรุนแรงน้อย	มีความรุนแรงมาก
Scale ขนาด	ผลกระทบจะร้ายแรงขนาดไหน	เด็กหญิงอายุ 14 ช่วยงานหลังเคาเตอร์ขายของ ในร้านของครอบครัวตัวเอง	เด็ก อายุ 10 ขวบ ทำงานในเหมืองแร่
Scope ขอบเขต	ผลกระทบจะเกิดขึ้นในวงกว้างเพียงใด (กล่าวคือจำนวนผู้ได้รับผลกระทบ)	1-2 คน	ทั้งชุมชน
Remendability ความสามารถในการเยียวยา	มันยากแค่ไหนที่ จะทำให้กลับสู่สภาพเดิม	คนงานถูกไล่ออกเพราะการเลือกปฏิบัติ แต่สามารถคืนสถานะภาพการทำงานได้ทันทีพร้อมได้ค่าตอบแทนที่เหมาะสม การขอโทษและรับประกันว่าจะไม่มีการทำซ้ำ	คนงานจ้างเหมาที่ต้องเป็นโรครักษาไม่หายจากการทำงานในที่ไม่ปลอดภัยและไม่มีมาตรการทางด้านสุขภาพสนับสนุนจากหน่วยงาน

	ชื่อเอกสาร: การประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชน	เลขที่เอกสาร: HRIA SD 001-2567
วันที่: 21 มกราคม 2568		หน้า : 10 / 23

การจัดลำดับความสำคัญของผลกระทบที่รุนแรงนั้น ไม่ได้หมายความว่าผลกระทบที่มีความรุนแรงต่ำจะไม่ได้รับการแก้ไข หลายครั้งการแก้ไขประเด็นที่มีความรุนแรงน้อยจะค่อนข้างง่าย หรือต้องการทรัพยากรอีกเล็กน้อย ก็สามารถลดหรือทำให้ผลกระทบหมดลงได้ จึงไม่มีเหตุผลที่องค์กรเอกชนจะไม่แก้ไขประเด็นที่มีความรุนแรงต่ำๆ นอกเหนือจากพิจารณาจัดลำดับความสำคัญจากความรุนแรงของผลกระทบแล้ว หน่วยงานยังต้องพิจารณาถึงความเป็นไปได้ด้วย ว่าผลกระทบนั้น เกิดขึ้นในการดำเนินงานหน่วยงานเอง หรือโดยความสัมพันธ์ทางธุรกิจ การมีส่วนร่วมของฝ่ายบริหารความเสี่ยงทางธุรกิจ ฝ่ายกำกับดูแลกิจการ จะทำให้การประเมินผลกระทบทางด้านสิทธิมนุษยชน จะทำให้กระบวนการและผลการประเมินดูเข้มข้นขึ้น และที่สำคัญจะเป็นการสร้างความรู้และความตระหนักในเรื่องสิทธิมนุษยชน และเป็นการเริ่มบูรณาการผลการประเมินทางด้านสิทธิมนุษยชนเข้าไปสู่การบริหารความเสี่ยงทางธุรกิจขององค์กร สิ่งสำคัญที่ทีมบริหารความเสี่ยงต้องทราบคือ การประเมินความเสี่ยงแบบดั้งเดิม ต่างจากการประเมินความเสี่ยงทางด้านสิทธิมนุษยชน

10. จุดสำคัญ การประเมินเชิงลึกของผลกระทบตลอดทั่วทั้งองค์กรธุรกิจ

กระบวนการประเมินผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชนที่ระบุไว้ข้างต้นอาจเป็นการดำเนินการระดับสูงพอสมควรในระดับองค์กรหรือระดับกลุ่ม แต่แนวทางพื้นฐานเดียวกันนี้สามารถนำไปใช้กับหน่วยธุรกิจเฉพาะ บริษัทสาขาในประเทศ หรือส่วนอื่นๆ ของธุรกิจได้ ตัวอย่างเช่น

มุ่งไปที่ประเทศที่มีความเสี่ยงประเทศใดประเทศหนึ่ง

การศึกษา และ การวิเคราะห์ข้อมูลที่มีอยู่ สามารถช่วยทำให้มองเห็นประเทศที่มีความเสี่ยงในการที่จะเกิดประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนได้ ตัวอย่างการค้นหาค้นหาสมมุติฐานนี้ เช่น ในบางประเทศที่มีช่องว่างทางกฎหมายที่แสดงถึงความไม่เท่าเทียมทางเพศ ในตัวอย่างนี้สามารถให้ระดับความสำคัญสูง และ ควรพิจารณาให้เกิดมีลำดับการการแก้ไขที่มีความจำเพาะเป็นพิเศษ อีกตัวอย่างกลุ่มประเทศที่ถูกมาตรการคว่ำบาตรจากสหประชาชาติ ประเทศเหล่านี้ มักจะเป็นประเทศที่มีความอ่อนไหวต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชน

กระบวนการเฝ้าระวังสำหรับลูกค้าและผู้บริโภค

โดยอิงจากประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนที่สำคัญ (Salient Issues) บริษัทอาจต้องมีคำถามเพิ่มสำหรับประเด็นสิทธิมนุษยชนที่สำคัญ (Salient Issues) ในการตรวจสอบ ลูกค้าหรือผู้บริโภค โดยทั่วไปแล้วจะต้องถามคำถามบางอย่างก่อนที่จะให้บริการหรือขายสินค้าให้กับลูกค้า และหยิกยกบางประเด็นขึ้นมา เมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์หรือธุรกรรมใดๆ

	ชื่อเอกสาร: การประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชน	เลขที่เอกสาร: HRIA SD 001-2567
วันที่: 21 มกราคม 2568		หน้า : 11 / 23

การคัดกรองพันธมิตรทางธุรกิจ

หน่วยงานต้องเพิ่มระดับความเข้มข้นในการคัดกรองพันธมิตรทางธุรกิจ เช่น supplier ผู้รับเหมาช่วง ผู้ให้บริการรายย่อย เป็นต้น สิ่งที่ต้องพิจารณาเพิ่มนอกเหนือจากความเสี่ยงทางด้านสิทธิมนุษยชน คือ ความสามารถต่อการจัดการกับประเด็นเหล่านั้น ที่ต้องระบุไว้ในแบบสอบถามเพื่อประเมินตนเอง ทั้งยังต้องระบุในสัญญาต่างๆที่เป็นข้อผูกมัด รวมไปถึงต้องโดนระบุอยู่ใน Vendor code of conduct หรือ Supplier code of conduct นอกจากนี้ ในสัญญาข้อผูกมัดต้องให้แสดงถึงการยอมรับและเห็นด้วยที่จะให้มีการเข้าไปเยี่ยมชมกิจการ หรือ การเข้าไปตรวจสอบ โดยจากหน่วยงานกลาง

การระบุ ประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนที่มีนัยสำคัญ (Salient human rights issues) จะทำให้เห็นระดับและชนิดของการตอบสนอง ตัวอย่างเช่น เมื่อมีการประเมิน Supplier แล้ว และพบว่าในกลุ่มที่มีความเสี่ยงไม่มากอาจจะต้องการแค่การประเมินโดยแบบประเมินตนเองเท่านั้น แต่สำหรับ Supplier ที่มีความเสี่ยงสูง ก็ต้องการประเมินที่เป็นทางการและเข้มข้นมากขึ้น เช่น การเข้าตรวจสอบในพื้นที่, การใช้ Comprehensive Questionnaire เป็นต้น

ความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชน ใน การควบรวมธุรกิจ การซื้อธุรกิจ หรือ การร่วมทุนธุรกิจ สำหรับหน่วยงานที่ต้องการควบรวม ซื้อ รวมทุน ถึงแม้จะเป็นการทำงาน ก็ต้องมีการระบุความเสี่ยงทางด้านสิทธิมนุษยชนในงานหรือกิจกรรมที่ทำ รวมทั้งในความสัมพันธ์ทางธุรกิจของพันธมิตรทางธุรกิจ ตัวอย่างเช่น ในหน่วยงานเองอาจจะเพิ่งพบว่าหน่วยงานที่กำลังจะเป็นพันธมิตรทางธุรกิจ ไม่ได้ให้ความสำคัญกับหน้าที่ต้องรับผิดชอบต่อสังคมในเรื่องสิทธิมนุษยชน ซึ่งประเด็นนี้อาจจะนำมาซึ่งความยากลำบากในการตัดสินใจ หรือแม้แต่ความเห็นไม่ตรงกันของฝ่ายบริหารจากทั้ง 2 ฝ่าย หรือ อีกกรณีหนึ่ง หน่วยงานอาจจะพบภายหลังจากการปิดกิจการไปแล้ว ที่ดินที่เป็นที่ตั้งของสถานประกอบการที่หน่วยไปซื้อกิจการนั้น มีประเด็นเรื่องกรรมสิทธิ์ในที่ดินที่อาจจะมิชุมชนเป็นคู่กรณี การได้มาซึ่งที่ดินของผู้ซื้อเดิมอาจจะได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินผ่านรัฐบาลแต่จะยังมีปัญหากับชุมชนอยู่

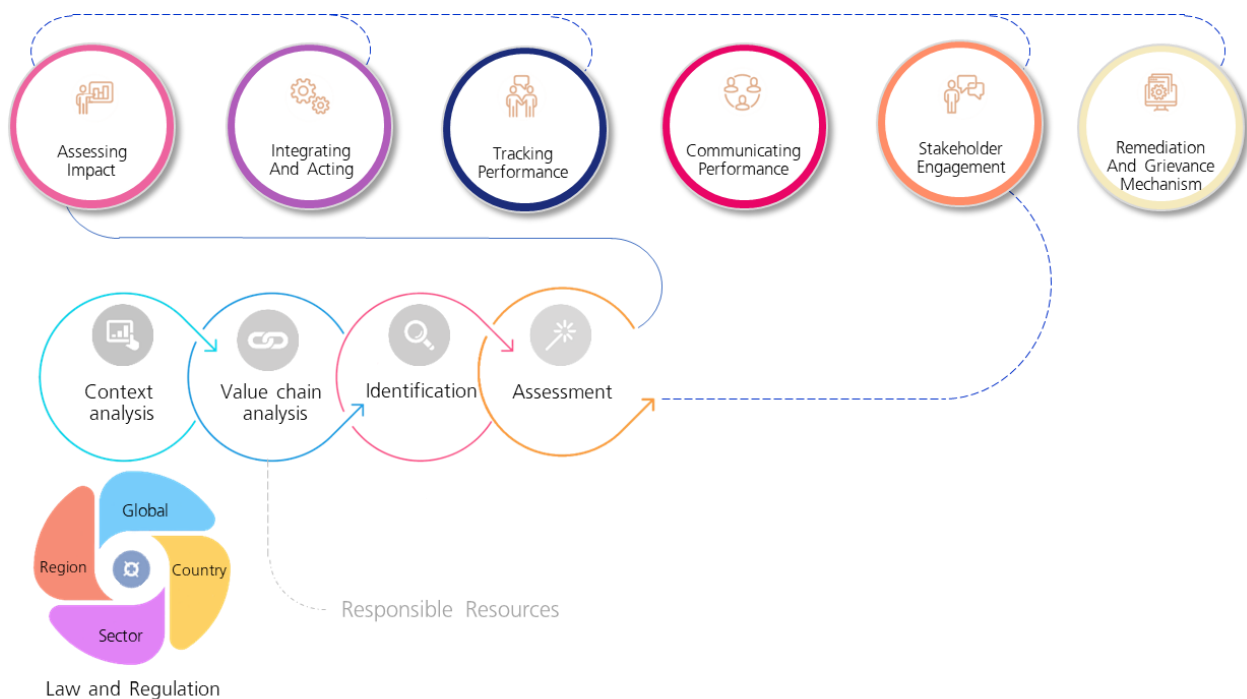
การตรวจสอบอย่างรอบคอบเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนก่อนล่วงหน้าการซื้อ-ขายนั้น สามารถช่วยระบุต้นทุนสำคัญที่ซ่อนอยู่ได้ และช่วยให้บริษัทสามารถประเมินผลกระทบต่อราคาที่เสนอมา หรือความต้องการใดๆที่อาจจะต้องเตรียมจัดหาเงินทุนไว้ สำหรับการดำเนินการบรรเทาผลกระทบบางประการก่อนการซื้อ-ขาย

การประเมินสิทธิมนุษยชน ต้องอย่างต่อเนื่อง ไม่ใช่การประเมินเพียงครั้งเดียว หลักการชี้แนะของสหประชาชาติ ไม่ได้ใช้คำว่า Impact assessment และใช้คำว่า Assessment impact นั้นหมายถึงการที่ให้ความสำคัญของผลกระทบมากกว่าเรื่องของโอกาสที่จะเกิด การประเมิน

	ชื่อเอกสาร: การประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชน	เลขที่เอกสาร: HRIA SD 001-2567
วันที่: 21 มกราคม 2568		หน้า : 12 / 23

ทางด้านสิทธิมนุษยชน ไม่จำเป็นต้องประเมินแยกออกมาต่างหากเสมอไป แต่ควรพิจารณา ลักษณะธุรกิจและผลกระทบที่เกี่ยวข้องและสืบเนื่อง

11. ขั้นตอนแนะนำในการจัดให้มีการบ่งชี้และประเมินประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนในธุรกิจ (สำหรับหน่วยงาน) โดยรูปแบบการประชุมเชิงปฏิบัติการ

12. สำหรับหน่วยงานที่ต้องการใช้วิธีการระดมความคิดเห็นจากภายในมีขั้นตอนแนะนำดังนี้

12.1 การศึกษาบริบทขององค์กร หน่วยงานต้องตรวจสอบประเด็นดังต่อไปนี้

- ความเสี่ยงทางธุรกิจของหน่วยงานเอง โดยเฉพาะทางด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชนและด้านการเมือง (ที่ต้องพิจารณาเป็นพิเศษ)
- ความเสี่ยงด้านความยั่งยืน มิติทางด้านสังคม *
- ผลจากการทำ Stakeholder engagement เพื่อค้นหาขั้นต้นถึง ผู้ทรงสิทธิฯ (Rights holder)
- ความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนในระดับประเทศ และในอุตสาหกรรมเดียวกัน

	ชื่อเอกสาร: การประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชน	เลขที่เอกสาร: HRIA SD 001-2567
วันที่: 21 มกราคม 2568		หน้า : 13 / 23

- ห่วงโซ่คุณค่าของหน่วยงานเอง และความเสี่ยงทางด้านสิทธิมนุษยชนที่เคยเกิดขึ้น หรืออาจจะมีความเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้น (ดู CPG Human rights risk universe)
- ขอบเขตของธุรกิจที่ทำการประเมิน ทั้งในส่วนสินค้าและบริการของหน่วยงาน ส่วนของวัตถุดิบและแรงงานที่ต้องนำเข้ามาใช้ในหน่วยงาน ความสัมพันธ์ทางธุรกิจทั้งทางตรงและทางอ้อม

12.2 การระบุขั้นต้นถึงประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนที่อาจเกิดขึ้นได้ของหน่วยงานเอง

- การระบุประเด็นควรทำในลักษณะระดมความเห็น เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนมุมมอง เพื่อสร้างความเข้าใจกัน
- การระบุสามารถตั้งต้นจากประเด็นจากข้อ 1 ที่ได้วิเคราะห์ขึ้นมา โดยต้องระบุสิ่งต่างๆ ดังต่อไปนี้
 - ประเด็นด้านสิทธิมนุษยชน คือ ประเด็นใดใน Human rights risk universe เช่น ประเด็นทางด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย
 - หน่วยงานใดที่เป็นเจ้าของเรื่องและสามารถให้ข้อมูลรายละเอียดได้ เช่น ฝ่ายผลิต (ปัมเม็ดอาหารสัตว์)
 - ใคร เป็นผู้ได้รับผลกระทบจากประเด็นทางด้านสิทธิมนุษยชน หรือ Right holders เช่น พนักงานในสายการผลิต แรงงานต่างด้าว เป็นต้น
 - ลักษณะของผลกระทบเป็นอย่างไร เช่น สูญเสียการได้ยิน ทรัพย์สินเสียหาย ชื่อเสียงความน่าเชื่อถือ เป็นต้น

12.3 การประเมินระดับของผลกระทบ

- นำประเด็นจากข้อ 2 มาทบทวนโดยให้ที่บุคลากรที่เข้ามาร่วมทำให้ความเห็นครั้งสุดท้าย
- ทำการประเมินร่วมกัน หรือ ทำเป็นกลุ่มย่อย โดยใช้เกณฑ์การประเมิน ในข้อ 8 มาใช้ในการประเมิน โดยเกณฑ์จะประกอบไปด้วย 2 แกน คือ

โอกาสที่จะเกิดผลกระทบนั้น ซึ่งหน่วยงานสามารถกำหนดได้ให้สอดคล้องกับหน่วยงานหรือ ใช้ตัวอย่างในเอกสารนี้

	ชื่อเอกสาร: การประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชน	เลขที่เอกสาร: HRIA SD 001-2567
วันที่: 21 มกราคม 2568		หน้า : 14 / 23

ความน่าจะเป็นที่จะเกิดขึ้น (Likelihood)	คะแนน
เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอทั้งในอดีตและปัจจุบัน (พบปัญหาทุกไตรมาส หรือทุกเดือน)	5
เกิดขึ้นสม่ำเสมอทั้งในอดีตและปัจจุบัน (พบปัญหาทุกปี)	4
เกิดขึ้นสม่ำเสมอทั้งในอดีตและปัจจุบัน (พบปัญหา 2-3 ปีครั้ง)	3
เกิดขึ้นในอดีต แต่ปัญหาไม่เกิดขึ้นอีกในช่วง 3-5 ปีที่แล้ว	2
ไม่เคยเกิดขึ้นในอดีต และความน่าจะเป็นน้อยมากที่จะเกิดขึ้นในอนาคต	1

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ ดังตารางนี้

ขอบเขตของผลกระทบ (Scale)	ขนาดของกลุ่มผู้ได้รับผลกระทบ (Scope)	ผู้ได้รับผลกระทบไม่สามารถกลับคืนสู่สภาพเดิม (Remediability)	คะแนน
ทำให้สูญเสียชีวิต ทำให้ทุพพลภาพตลอดชีวิต หรือมีผลกระทบระยะยาวต่อสุขภาพ หรือทรัพย์สินของผู้ได้รับผลกระทบ	200 คนขึ้นไป หรือ เป็นผลกระทบต่อสาธารณะชน	กลับคืนสู่สภาพเดิมไม่ได้	5
ทำให้เกิดอาการบาดเจ็บ เป็นผลต่อสุขภาพ หรือทำให้ทุพพลภาพชั่วคราว (ถึงขั้นขาดงาน) และสูญเสียทรัพย์สิน	100 คนขึ้นไป หรือ เป็นผลกระทบระดับชุมชน	กลับคืนสู่สภาพเดิมได้ - ทรัพยากรสูง ใช้เวลานาน - ไม่มีความช่วยเหลือทางสังคมรองรับ	4
ทำให้เกิดอาการบาดเจ็บ เป็นผลต่อสุขภาพ หรือทำให้ทุพพลภาพชั่วคราว (ไม่เสียเวลาขาดงาน) และ/หรือ สูญเสียทรัพย์สิน	10-100 คน และ ส่วนใหญ่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลัก	กลับคืนสู่สภาพเดิมได้ - ทรัพยากรสูง ใช้เวลานานกลาง - มีความช่วยเหลือทางสังคมรองรับ	3
ทำให้เกิดอาการบาดเจ็บ เป็นเหตุให้ต้องปฐมพยาบาล (ไม่เสียเวลาขาดงาน) สูญเสียทรัพย์สินเล็กน้อย หรือส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตประจำวัน	10-25 คน และ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มรอง	กลับคืนสู่สภาพเดิมได้ - ใช้เวลารวดเร็ว ใช้ทรัพยากรจำกัด	2
ทำให้สูญเสียทรัพย์สินเล็กน้อย หรือทำให้เกิดความรำคาญใจ	ไม่ถึง 10 คน และ เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มรอง	กลับคืนสู่สภาพเดิมได้ทันที	1

	ชื่อเอกสาร: การประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชน	เลขที่เอกสาร: HRIA SD 001-2567
วันที่: 21 มกราคม 2568		หน้า : 15 / 23

12.4 การประเมินฯ ควรดำเนินการ

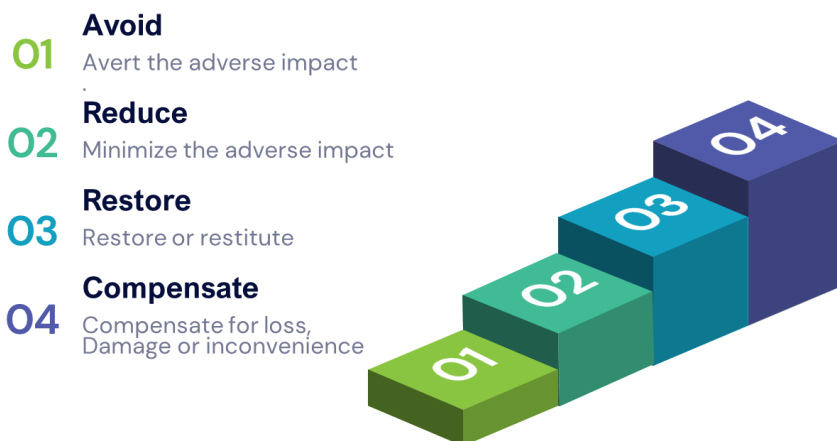
- การประเมินนี้ ให้ประเมินในส่วนของผลกระทบและโอกาสที่จะเกิด โดยพิจารณาจากมาตรการที่มีการดำเนินการแล้วในหน่วยงาน เช่น หน่วยงานมีระเบียบปฏิบัติเรื่องมาตรฐานการจ้างแรงงานต่างด้าวใช้ในหน่วยงานอยู่แล้ว จึงสามารถให้น้ำหนักของประเด็นด้านการละเมิดแรงงานต่างด้าว ทั้งในส่วนโอกาสและความรุนแรงลดลง
- ความเข้าใจต่อปัจจัยต่างๆ ที่อาจจะทำให้ผลกระทบมากขึ้นหรือน้อยลง ดังตัวอย่างตารางข้างล่าง

ปัจจัยหลายประการสามารถทำให้เกิดผลกระทบเชิงลบได้มากขึ้นในบริบทของประเทศใดประเทศหนึ่ง เช่น :	ปัจจัยต่อไปนี้สามารถเพิ่มหรือลดความเป็นไปได้ของผลกระทบเชิงลบต่อสิทธิมนุษยชนที่เกิดขึ้นผ่านความสัมพันธ์ทางธุรกิจของบริษัท :
กฎหมายที่มีอยู่และการบังคับใช้กฎหมายและระเบียบข้อบังคับของชาติ	นโยบายของพวกเขาเคารพลสิทธิมนุษยชนหรือไม่?
ความไม่เข้ากัน ระหว่างกฎหมายภายในประเทศและสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ	มีขั้นตอนที่มีประสิทธิภาพในการทำให้เกิดการปฏิบัติที่เคารพลสิทธิมนุษยชนหรือไม่
ลักษณะของประเพณีและการปฏิบัติทางสังคม	ประวัติการปกป้องหรือละเมิดสิทธิมนุษยชน
ความรุนแรงของการทุจริตและคอร์รัปชันที่เกิดขึ้น	แนวปฏิบัติในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน
สถานการณ์ความขัดแย้งภายใน	มีความขัดแย้งกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในท้องถิ่นหรือไม่

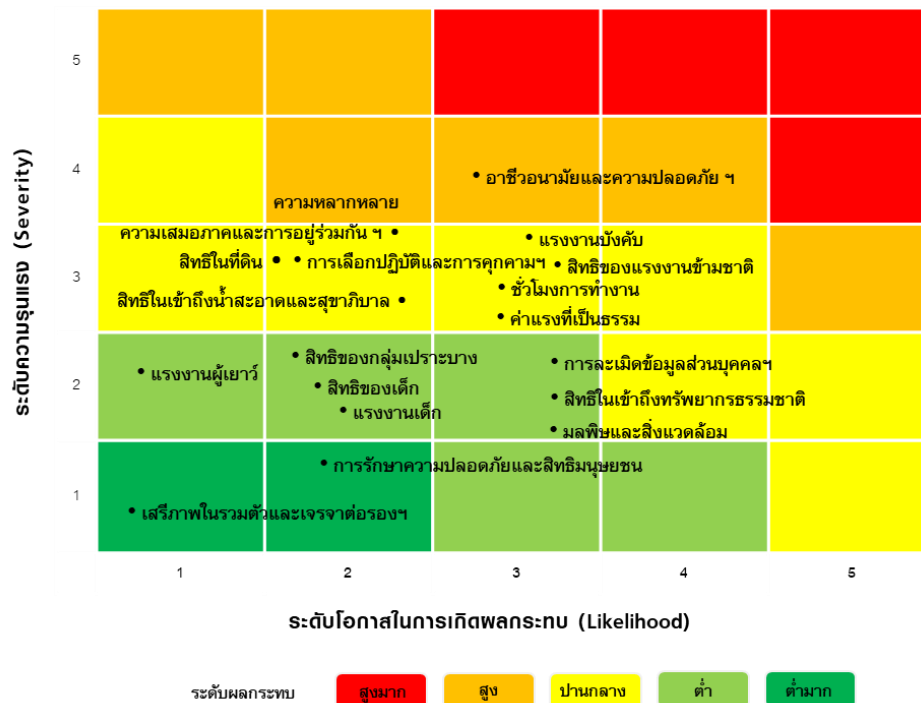
- โดยการประเมินควรทำที่ละประเด็น โดยใช้ความเห็นร่วมกัน โดยสิ่งที่ต้องพิจารณา นอกเหนือจากการให้ระดับความรุนแรงและโอกาสที่จะเกิดแล้วต้องมีการเพิ่มรายละเอียด ข้อเสนอแนะท้ายประเด็นว่า จะสามารถลดระดับความรุนแรงหรือโอกาสที่จะเกิดได้อย่างไร โดยใช้แนวทาง Hierarchy of mitigation ดังนี้

	ชื่อเอกสาร: การประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชน	เลขที่เอกสาร: HRIA SD 001-2567
วันที่: 21 มกราคม 2568		หน้า : 16 / 23

Hierarchy of mitigation

12.5 เมื่อได้ผลการประเมินจากข้อ 3 แล้ว จึงสามารถแสดงผลโดยภาพรวมถึงประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนของหน่วยงาน ดังตัวอย่างดังรูป

	ชื่อเอกสาร: การประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชน	เลขที่เอกสาร: HRIA SD 001-2567
วันที่: 21 มกราคม 2568		หน้า : 17 / 23

12.6 นอกจากการให้ระดมความคิดเห็นเพื่อจัดลำดับความสำคัญแล้ว สิ่งที่หน่วยงานต้องดำเนินการต่อ คือ การนำผลที่ได้ไปทำให้เกิดการแก้ไขปรับปรุง โดยใช้ผลลัพธ์จากข้อ 4 ในส่วนของความเห็นที่กำหนดออกมาเพื่อจะลดความรุนแรงและโอกาสที่จะเกิด มาจัดทำแผนงานของหน่วยงาน โดยต้องกำหนดผู้รับผิดชอบ และผนวกเข้าไปในระบบ Corrective Action ของระบบจัดการของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน

13. มาตรการสำหรับการบูรณาการ SHOP LIST (21/01/2568)

14.1 หน่วยงานมีการประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนที่อาจเกิดจากการดำเนินธุรกิจตามแนวทางของ UNGPs ซึ่งการประเมินครอบคลุมห่วงโซ่คุณค่าของหน่วยงาน ด้วยแนวทางที่สอดคล้องกับ UNGPs และครอบคลุมกิจกรรมทางธุรกิจ เช่น Joint venture (หากมี)
- Human rights risk metric ที่ครอบคลุม Employee, worker contractor, supplier, community, customer สามารถแสดงการให้คะแนนในการประเมินได้ชัดเจน
14.2 หน่วยงานได้มีการค้นหาและประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนในเชิงลึกกับซัพพลายเออร์ที่มีความสำคัญในห่วงโซ่อุปทาน
- มีการประเมิน ESG risk ใน Supplier ที่สำคัญ ในรอบ 2 ปี หรือดำเนินการตาม Sustainable sourcing
14.3 หน่วยงานมีการทบทวนผลการประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนของหน่วยงานที่เกิดจากการดำเนินธุรกิจอย่างน้อย 1 ครั้ง/2ปี
14.4 หน่วยงานมีแผนและดำเนินการแก้ไข ป้องกัน ผลกระทบทางด้านสิทธิมนุษยชนจากการประเมิน และมีการติดตามผลการดำเนินการตามแผน

	ชื่อเอกสาร: การประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชน	เลขที่เอกสาร: HRIA SD 001-2567
วันที่: 21 มกราคม 2568		หน้า : 18 / 23

14. ภาคผนวก

A. ตัวอย่าง Rights Holders : ผู้ทรงสิทธิ์ / ผู้ที่ได้รับผลกระทบ / ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ได้รับผลกระทบ

i. ในองค์กร

1. พนักงานทุกระดับ
2. คนงาน
3. พนักงานรายวัน พนักงานรายเดือน
4. คนงานจากบริษัทจ้างเหมา
5. ผู้มาติดต่อในองค์กร
6. อื่นๆ

ii. นอกองค์กร

1. ซัพพลายเออร์ ทั้งสินค้า บริการ
2. ลูกค้า ทั้งสินค้าและบริการ
3. ชุมชน
4. องค์กรภาคประชาสังคมระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ และระดับสากล
5. หน่วยงานราชการ
6. คนหรือกลุ่มคนในสังคมโดยรวม
7. อื่นๆ

iii. กลุ่มเปราะบาง

1. กลุ่มผู้สูงอายุ
2. กลุ่มคนพิการ (ร่างกาย หรือ จิตใจ)
3. กลุ่มแรงงานข้ามชาติ
4. กลุ่มสตรีมีครรภ์
5. ชนกลุ่มน้อย ชาติพันธุ์ ต่างๆ
6. อื่นๆ ตามนิยามขององค์การสหประชาชาติ

	ชื่อเอกสาร: การประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชน	เลขที่เอกสาร: HRIA SD 001-2567
วันที่: 21 มกราคม 2568		หน้า : 19 / 23

B. 35 Relevant Rights

1.Right to life	2. Right to Lib & Sec	3.Right not subjected to slavery, forced labour (ILO) Etc.	4.Right not to be subjected to torture, punishment.Etc.	5.Right to recognition as a person before the law	6.Right to equality, non-discrimination Etc.	7.Right to freedom from religious or national hatred Etc.	8.Right to access to effective remedies
9.Right to a fair trial	10.Right to be free from retroactive criminal law	11.Right to privacy	12.Right to freedom of movement	13.Right to seek asylum Etc.	14.Right to have a nationality	15.Right of protection for the child (ILO)	16.Right to marry and form a family
17.Right to own property	18.Right to freedom of thought, Cons. and Religion	19.Right to freedom of opinion, information Etc.	20.Right to freedom of assembly	21.Right to freedom of association	22.Right to participate in public life	23.Right to social security, including social insurance	24.Right to work
25.Right to enjoy conditions of work Etc.	26.Right to form and join trade unions and strike	27.Right to standard of living (Housing, Food, Water & Sanitation)	28.Right to health	29.Right to education (ILO)	30.Right to take part in cultural life, Scientific progress, Etc.	31.Right of self-determination Etc.	32.Right humane treatment
		33.Right not to imprisonment Etc.	34.Right of aliens Etc.	35.Rights of minorities	36. Right To Clean, healthy and sustainable environment		

*IFC Reference

	ชื่อเอกสาร: การประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชน	เลขที่เอกสาร: HRIA SD 001-2567
วันที่: 21 มกราคม 2568		หน้า : 20 / 23

C. CPG Human rights issues (2024)

ประเด็น	คำอธิบาย
การรักษาความปลอดภัยและสิทธิมนุษยชน (Security and human rights)	พบว่าหรือสงสัยว่าจะระบบการรักษาความปลอดภัย ไม่เพียงพอ ต่อการรักษาชีวิตและทรัพย์สินของพนักงานหรือคนงานในพื้นที่ปฏิบัติงาน รวมทั้งการเฝ้าตรวจการรักษาความปลอดภัยเกินกว่าเหตุทำให้เกิดการละเมิดความเป็นส่วนตัว ทรัพย์สิน ชีวิต โดยอาจจะเข้าข่ายการคุกคาม หรือมีการใช้อาวุธที่เป็นอันตราย เป็นต้น
การละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลและความปลอดภัยทางไซเบอร์ (Privacy of Personal data & Cybersecurity)	พบว่าหรือสงสัยว่าจะมีประเด็นที่เกี่ยวกับการละเมิดความเป็นส่วนตัว ความปลอดภัยในการเก็บรักษาข้อมูลส่วนบุคคล เช่น ชื่อ นามสกุล เลขที่สำคัญในเอกสารส่วนตัว ซึ่งเป็นข้อมูลที่สามารถบ่งบอกตัวตนของเจ้าของข้อมูลได้นั้น ไม่ได้รับการเก็บรักษา ป้องกันการโจมตี คุกคาม โจรกรรม จากบุคคลผู้ไม่ประสงค์ดี โดยข้อมูลที่ระบุถึงตัวตนได้นั้น ครอบคลุมข้อมูลของพนักงาน คนงาน ผู้รับเหมา ลูกค้า คู่ค้า เป็นต้น
สิทธิของกลุ่มเปราะบาง (Vulnerable Rights)	พบว่าหรือสงสัยว่าจะกลุ่มเปราะบางต่าง ๆ เช่น คนพิการ กลุ่มคนชรา คนพื้นเมือง กลุ่มแรงงานอพยพ ฯลฯ ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความเปราะบางในการมีชีวิต การใช้ชีวิต และไม่ได้รับการดูแลให้เหมาะสม หรือการไม่สนใจในความคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากกลุ่มคนเหล่านั้น รวมถึงไม่ได้จัดสถานที่ทำงานให้เหมาะสมกับลักษณะความพิการ เป็นต้น
สิทธิทางด้านแรงงาน หรือ ค่าจ้างที่เป็นธรรม (Labor Rights : Fair Wage)	พบว่าหรือสงสัยว่าจะมีประเด็นที่เกี่ยวกับการได้รับ ค่าแรง ค่าล่วงเวลา ค่าชดเชย หรือ ค่าตอบแทนใด ๆ จากการทำงาน ที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือ มีมูลค่าน้อยกว่าตามที่แรงงานควรจะได้รับตามกฎหมายของประเทศนั้นๆ หรือการที่หน่วยงานนำหลักการ Fair wage มาใช้ในองค์กร ซึ่งเป็นแนวทางที่ส่งเสริมสิทธิทางด้านแรงงาน รวมถึงการจ้างงานที่ไม่ยุติธรรม เช่น การจ้างงานชั่วคราวเป็นระยะเวลายาวนาน เพื่อเลี่ยงการจ่ายสวัสดิการ เป็นต้น
สิทธิทางด้านแรงงาน (ชั่วโมงการทำงาน) (Labor Rights Working Hours)	พบว่าหรือสงสัยว่าจะมีประเด็นเกี่ยวกับชั่วโมงการทำงาน และการทำงานล่วงเวลา เช่น ระยะเวลาการทำงานต่อวัน การทำงานในวันหยุด หรือโดยรวมเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด
สิทธิในวัฒนธรรมและการใช้ชีวิต (Rights to Culture and Living)	พบว่าหรือสงสัยว่าจะมีประเด็นปัญหาในเรื่อง สิทธิในการเข้าถึงการปฏิบัติตามความเชื่อ วัฒนธรรม ประเพณี อันดิงามนั้น ได้รับการขัดขวาง เช่นการห้ามปฏิบัติศาสนากิจอย่างไม่สมควร รวมทั้งการไม่จัดสถานที่ในการปฏิบัติศาสนกิจ ให้กับลูกจ้างอย่างเหมาะสม เช่น การไม่มีห้อง/พื้นที่ ละหมาดให้กับพนักงานที่เป็นมุสลิม เป็นต้น
สิทธิในการใช้ชีวิตที่เป็นส่วนตัวและปลอดภัย (Privacy of Living and Secure)	พบว่าหรือสงสัยว่าจะมีการละเมิดความเป็นส่วนตัว ความรู้สึกไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในการใช้ชีวิต ขณะที่ใช้ชีวิตในเวลาส่วนตัว เช่น การขนส่งของหน่วยงานในช่วงเวลากลางคืน ผ่านพื้นที่ชุมชนในยามวิกาลและเกิดเสียงดังรบกวนจากการขนส่ง , การขนส่งโดยใช้ความเร็วผ่านชุมชน ที่มีคนอยู่อาศัยหนาแน่นซึ่งอาจจะก่อให้เกิดอุบัติเหตุ รวมทั้งในการเฝ้าตรวจการเข้าป้วนหอพักของคนงาน เป็นต้น
สิทธิในการเข้าถึงที่พักอาศัย (Right to Adequate Housing)	พบว่าหรือสงสัยว่าจะมีประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสิทธิในการที่จะมีที่อยู่อาศัย ที่พัก หอพัก ที่ไม่ถูกสุขลักษณะอนามัย มีพื้นที่ไม่เพียงพอ ต้องพักอย่างหนาแน่น และไม่มีความเป็นส่วนตัวที่ยอมรับได้ การที่ไม่มียุทธศาสตร์สำหรับพักสำหรับแรงงานที่ต้องทำงานกะกลางคืน

	ชื่อเอกสาร: การประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชน	เลขที่เอกสาร: HRIA SD 001-2567
วันที่: 21 มกราคม 2568		หน้า : 21 / 23

	โดยการทำงานนั้นอยู่ในพื้นที่ทำงาน และไม่สามารถเดินทางกลับที่พักได้
สิทธิในการเข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติ (Resources and Human Rights (Fossil Energy, Global Warming, etc.)	พบว่าหรือสงสัยว่าจะประเด็นปัญหาในเรื่องสิทธิในการเข้าถึงพลังงานอันเป็นทรัพยากรธรรมชาติและมีชีวิตที่จะไม่ได้รับผลทางด้านลบจากการใช้ทรัพยากรธรรมชาติเหล่านั้น เช่น การใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างสิ้นเปลือง ไม่มีโครงการอนุรักษ์พลังงาน และสร้างผลกระทบจากภาวะโลกร้อน ผลกระทบจากการขาดแคลนน้ำสะอาด
สิทธิของกลุ่มชนพื้นเมือง ชนกลุ่มน้อย (Indigenous People's Rights)	พบว่าหรือสงสัยว่าจะประเด็นปัญหาเกี่ยวกับ สิทธิของคนกลุ่มน้อย กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มชนพื้นเมือง ซึ่งมีชนบทธรรมเนียมประเพณีของตนเอง หรืออาศัยในพื้นที่ที่มีความเป็นอัตลักษณ์เชิงประวัติศาสตร์ของตนเอง ซึ่งการที่จะเข้าไปดำเนินกิจการใดๆต้องให้ความสำคัญในการรับฟังความคิดเห็น และตอบสนองด้วยความยินยอมจากกลุ่มคนเหล่านั้น
ความเสี่ยงทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ในกิจกรรมทางการเงิน (Environmental and Social Risk Management in Finance activities)	พบว่าหรือสงสัยว่าจะประเด็นปัญหาจากการที่แหล่งเงินทุนไม่ได้พิจารณา ความเสี่ยงทางด้านสิ่งแวดล้อม สังคม ของโครงการต่าง ๆ ก่อนที่จะทำการลงทุน หรือ โครงการที่ได้ลงทุนนั้น พบว่ามีการละเมิดสิทธิมนุษยชนภายหลัง เช่น พบการบังคับใช้แรงงาน (ต่างด้าว) ในโครงการก่อสร้างอาคารโรงงาน เป็นต้น
การฟ้องปิดปาก (Strategic Lawsuit Against Public Participation: SLAPP)	พบว่าหรือสงสัยว่าจะพบประเด็นการฟ้องปิดปาก หรือ การกระทำอื่นใดเช่นการเลือกปฏิบัติ การคุกคาม ต่อนักเรียกร้องสิทธิ บุคคลหรือบุคคลที่เป็นตัวแทนในการเรียกร้องหรือแสดงความเห็น ต่อหน่วยงาน
สิทธิของแรงงานข้ามชาติ (Migrant worker rights)	พบว่าหรือสงสัยว่าแรงงานข้ามชาติ ได้รับการปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม ไม่เท่าเทียม โดนเอาเปรียบเรื่องค่าแรง ถูกปฏิบัติหรือ ต้องอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่ถูกสุขลักษณะ สภาพการทำงานที่เสี่ยงและเป็นอันตราย หรือ โดนละเมิดสิทธิมนุษยชนประเด็นอื่น
ผลกระทบความหลากหลายทางชีวภาพ	พบว่าหรือสงสัยว่า สินค้า บริการ กระบวนการ อันเกี่ยวเนื่องกับหน่วยงาน ส่งผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งส่งผลด้านลบกระทบต่อชุมชน เช่น การระบาดของสายพันธุ์สิ่งมีชีวิตไม่พึงประสงค์และทำลายสมดุลและระบบนิเวศของชุมชน การใช้ที่ดินจำนวนมากเพื่อการผลิตทางการเกษตร หรือ ได้มาซึ่งแร่ธาตุ ซึ่งเป็นนการละเมิดสิทธิพื้นฐานของมนุษย์ เช่น สิทธิในการมีชีวิต สิทธิในการมีสุขภาพ สิทธิในสิ่งแวดล้อมที่ดี เป็นต้น
การจัดสวัสดิการทางสังคม	พบว่าหรือสงสัยว่าหน่วยงานไม่ได้จัด การคุ้มครองทางสังคมหรือหลักประกันทางสังคมให้ผลประโยชน์แก่บุคคลตามความเสี่ยง ตามอย่างน้อยที่กฎหมายกำหนด เช่น การประกันสังคม
การมีส่วนร่วมของคนงานอย่างโปร่งใส	พบว่า หรือสงสัยว่าหน่วยงานไม่ได้ดำเนินการอย่างโปร่งใส ในการสรรหาคณะกรรมการที่เข้ามาพิจารณา หรือ ดำเนินการ หรือเป็นตัวแทนในการเจรจา ที่มีสมาชิกที่มาจากฝั่งลูกจ้าง
การปกป้องทรัพย์สินทางปัญญา	พบว่า หรือ สงสัยว่าหน่วยงานไม่ได้ดำเนินการ หรือ จัดให้มีมาตรการอย่างเพียงพอ ในป้องกันทรัพย์สินทางปัญญาของหน่วยงาน หรือ ป้องกันการละเมิดสิทธิปัญญาของผู้อื่นอย่างเพียงพอ

	ชื่อเอกสาร: การประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชน	เลขที่เอกสาร: HRIA SD 001-2567
วันที่: 21 มกราคม 2568		หน้า : 22 / 23

D. ตัวอย่างประเด็นสิทธิมนุษยชนที่สำคัญแยกตามประเภทอุตสาหกรรม

Resource : *Human Rights Reporting and Assurance Frameworks Initiative (RAFI)

No.	ประเด็นด้านสิทธิมนุษยชน	ประเภทอุตสาหกรรม						
		Automotive	Banking, Financial Services and Insurance	Energy, including Renewables	Food and Beverages	Healthcare & Pharmaceuticals	Retail and distributor	Transportation
1	Child labour	*	*	*	*	*	*	*
2	Children's rights (general)			*	*	*	*	
3	Community rights		*	*	*		*	*
4	Conflict minerals	*				*		
5	Discrimination and harassment	*	*	*	*	*	*	*
6	Environmental and social risk management in finance activities	*			*		*	
7	Forced labour	*	*	*	*	*	*	*
8	Freedom of association and collective bargaining			*	*	*	*	*
9	Health and safety	*	*	*	*	*	*	*
10	Human rights in the supply chain			*		*		
11	Indigenous people's rights			*				
12	Labour rights (general)			*	*	*	*	
13	Land rights	*	*		*		*	
14	Migrant labour				*	*	*	
15	Online safety		*	*	*	*	*	
16	Privacy			*	*	*	*	
17	Right to adequate housing				*		*	
18	Right to water and sanitation	*			*	*	*	

	ชื่อเอกสาร: การประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชน	เลขที่เอกสาร: HRIA SD 001-2567
วันที่: 21 มกราคม 2568		หน้า : 23 / 23

19	Security and human rights			*	*		*	
20	Temporary work				*		*	
21	Wages				*	*	*	
22	Women's rights				*		*	*
23	Working hours				*	*	*	
24	Consumer rights			*	*	*	*	
25	Right to information			*		*		
26	Accessible technology			*				
27	Freedom to Expression	*	*	*	*	*	*	*